

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Căsătoria principelui Bulgariei.

Știrea despre logodna principelui Ferdinand al Bulgariei atrage de prezent atenția opiniei publice europene. Și nu se poate tăgădui, că acest eveniment are o importanță ce este din cadrul restrins al intereselor bulgărești și interesează destul de aproape politica internațională.

Bulgaria este de un șir de ani terenul pe care s'au ciocnit interesele mai multora dintre marile puteri europene. Întemeiată ca cel mai de frunte rezultat al războiului oriental din 1877, Bulgaria a fost și este privită de Rusia ca o etapă a sferei sale de putere, la care pretinde a avea drepturi, după ce ei are să-i mulțumească emanciparea de sub Turci, și de care crede a avea trebuință în urmărirea scopurilor sale politice în Orient. Celelalte puteri mari, și în prima linie monarhia noastră au din contră interesul, ca Bulgaria scăpată de sub dominațiunea turcească să nu ajungă sub cea rusească, să nu contribuie la sporirea peste măsură a influenței rusești în Peninsula-Balcanică. Bulgaria însăși, sau cel puțin actualii conducători ai destinului ei, încă au perhoreciat dragostea rusească ce amenința să o înădușească, și au manifestat cu zel, precipe și energie dorința de a da tinerului principat o dezvoltare în direcția de a-l consolida ca stat național bulgăresc, menit să servească la fericirea și prosperarea poporului bulgar, ear' nu la promovarea intereselor străine.

Tendențele Bulgarilor au fost astfel, cel puțin moralicește, spriginite de monarhia noastră și de puterile care trăseser în amicie cu dînsa, și nu mai puțin de puterea suzerană a Turciei, care trebuie să prefere o Bulgarie națională unei Bulgării rusești, menită să servească colosului moscovit de punte în drumul către Constantinopol. Ceea-ce însă nu a împedecat pe diplomații și politici rusești, spriginii de statele și stăruțele grupate în giurul Rusiei, să continue cu cerbicie, pe față și prin machinațiuni tainute, tendințele de a reduce Bulgaria sub influența rusească. Răsturnarea viteazului principe Alexandru de Battenberg, conjurațiunile, puciurile, atentatele și omorurile

politice, întemplate în anii ultimi în Bulgaria, sînt tot atâtea dovezi despre chipul și stăruința cum Rusia își urmărește planurile asupra acestei sbuciumate țeri.

Astfel fiind grupate interesele, principatul bulgar părea menit a nu mai ajunge curînd la liniște și stabilitate internă. Grație însă dibăcicii și energiei de fer a bărbatilor ei de stat, dintre care actualul ministru-president Stambuloff se înalță la greutatea unui adevărat om providențial, tinerul principat a fost până acum în stare să braveze toate greutățile și să se teafăr din toate sbuciumările. Mult a contribuit la aceasta și alesul principe al Bulgariei, curajosul Ferdinand de Coburg. Deși sub cele mai rele auspicii, deși descuaragiat și desmăntat de toată lumea, el a primit sînt acum aproape 7 ani votul națiunii bulgare, care l-a chemat pe tronul țerii, s'a pus în fruntea poporului său și și-a dat tot concursul ca să ajungă la isbînda politica națională bulgară.

Și isbînda a reușit până acuma aproape pe toate liniile. Adevărat că lucrul de căpetenie: recunoașterea prin puterile signatari ale tratatului de Berlin a principelui și a actualului regim, lipsește încă, dar' cu toate acestea sînt mari rezultatele muncii naționale a Bulgarilor. Înainte de toate politica rusească a fost dată de gol și așa zicînd desarmată în urma destăinuirilor făcute în procesele conspiratorilor lui Panîța și a omorîtorilor lui Belcev și Vulcovic. Cu Turcia guvernul bulgar a încheiat relațiuni de leală prietenie, ear' la puterile centrale Bulgaria se bucură de sincere simpatii. În lăuntru s'a dezvoltat o mănoasă lucrare organizatorică, care a promovat bună-starea, siguranța publică și interesele culturale.

Drept dovadă, că principele și sfetnicii săi sînt de stabile și asigurate aceste succese, este faptul că au crezut sosit timpul, ca principele să se căsătorească și să se cugete la stabilirea dinastiei de Coburg pentru timpurile viitoare. Tot așa trebuie că au crezut și șeful casei de Coburg, care și-a dat învoirea, rudeniile mirelui și ale miresei și capetele încoronate, care au primit cu bucurie știrea despre intenția principelui de a se căsă-

tori, și nu s'au simțit îndemmate să-l desmănte dela acest pas.

Din acest punct de vedere căsătoria principelui bulgar este un eveniment însemnat și pentru politica europeană.

Mireasa lui, princesa Maria Luisa Pia de Parma, este fiica unei dinastii depozitate, a casei principiare de Parma, de aproape înrudită cu dinastia asemenea depozitată a fostului regat de Napoli și Sicilia. Amîndouă aceste case sînt mai mult sau mai puțin înrudite cu multe case principiare, precum este și casa de Coburg. Astfel că, deși fiitoarea doamnă a Bulgarilor nu aduce cu sine prestigiul și splendoarea unei obârșii împărătești, cum a adus în România princesa Maria de Edimburg, totuși este în poziție să aducă Bulgariei multe simpatii, așa că și din punctul acesta de vedere alegerea principelui Ferdinand se poate numi bună.

Un nou progres

Ziarul kossuthist „Egyetértés”, unul din cele mai estime organe maghiare de publicitate, publică în nrul său dela 14 l. c. sub titlul „Dacoromanismul și politica culturală maghiară în atenția ministrului de instrucțiune publică” un studiu, în care se face o încercare obiectivă de a cunoaște cestiunea română și a afla modalitățile de a o rezolva. Aceasta este prima și unica încercare de felul acesta, poate dela Eötvös și Deák încoace. Trebuința Maghiarilor de a studia acum cestiunea română o considerăm de un nou progres al cauzei noastre, și de aceea reproducem în cele următoare în-treg studiul lui „Egyetértés”, avînd intenția de a sta și noi, tot atât de obiectiv de vorbă cu dînsul și a-i arăta unde are și unde nu are dreptate.

Eată-l deci în traducere verbală:

Ori-cine a urmărit cu luare aminte mișcările naționaliste din anul trecut, de sigur n'a scăpat din vedere mișcarea cea mare și de plîns, pe care o putem numi laolaltă: cestiunea română. Tot ceea-ce s'a întemplat dela ducerea Memorandului la Viena până în ziua de astăzi și ceea-ce atât în intrtregul lui cât și în amănuntele lui nu e decât se (me de bunul ton) a purta cu sine un etui pentru țigaretă cu monogramul propriu și o cutiuță elegantă cu chibrituri foarte mici. Fumează și cochetează și cuvintele cele mai delicate le schimbă între două trăsături din țigaretă. Dacă însă Francezele încep a fuma, în curînd vor începe și femeile altor națiuni, pentru-că încă tot Franța crează modele pămîntului.

În Germania a sosit știrea despre tutun ca medicament la anul 1565. Medicul orășenesc din Augsburg, Adolf Occo, compunătorul farmacopecii Augustine, a obținut dela un amic al seu din Franța foi uscate, pe care nu le cunoștea. Le-a trimis lui Joan Funk, medic în Menningen, care earăși le-a trimis renumitului botanic Conrad Gessner în Zürich. Acesta le-a cunoscut ca foi de tutun; el căpătase dela Benedict Aretius din Berna o iconă a plantei tutunului, pe care o cultivase acesta în grădina sa. La Roma a adus primul tutun cardinalul Prosper de Santa Croce, nunțul papal pe lângă curtea portugeză. De aceea au dat tutunului numele de „Erba Santa Croce”. Nu mult după aceasta au introdus în Roma preoții spanioli trasul de tîbăc pe nas; mireni, ba chiar și preoții — până făceau liturgia — începeau să tragă tîbăc. Papa Urban al VIII-lea a emis o bulă contra acestei înfrîndueli, prin care amenința pe toți care trageau tîbăc cu excomunicățiune. El considera trasul de tîbăc pe nas și strănutările ce-i urmau, ca turburătoare de pie ate. Bula a fost reînviată de Papa Inocențiu al XII-lea la anul 1698, ear' Benedict al XIII-lea a nulificat-o la 1724, din cauză că și el era pătîmas al tîbăcului.

Cătră finea secolului al XVI-lea a fost introdus fumatul în Engliera. Admiratul

simptomul unei boale absolut nengrijite, a putut convinge fără excepție pe ori-și-cine, că din partea românii amenință o primejdie tare apropiată atât pe poporul cât și statul maghiar. A lupta în contra acestei primejdii, nu numai avem datorința de onoare, dar' stărea aceasta de lucruri mai taie aduce chiar și în vieța și corpul nostru.

Cam aceasta este ceea-ce recunoaște ori-cine privește cu băgare de seamă mișcările Românilor. Dar' pe cât am putut să mă orientez din cuvîntările rostite în parlament, din articole de prin ziare precum și din convorbiri particulare, în rîndurile celor mai de vază oameni politici și publiciști nu e nimeni, care ar ști căte de mare puterea acestui pericol, în ce stă și cu ce mijloace se poate și trebuie să ne apărăm în contra lui?

„Nimic mai greu”, zice baronul Eötvös în studiul seu despre cestiunea naționalităților, „decît să afii țintele mișcărilor mari. Eu nu înțeleg pe acelea care se proclamă de cătră conducătorii lor... ci acele țeluri pentru care poporul se alipește mișcării”. În general țintele mișcărilor naționaliste, să stabilești exact dorințele lor, sarcina aceasta e și mai anevoioasă față cu mișcarea română, dacă nu pentru altceva, chiar din cauza, că noi Maghiarii nici măcar nu studiem esența, mijloacele și țintele acestor nișiuțe și mișcări. Până acuma în literatura noastră lipsește orice isvor care ni-ar permite studiarea cestiunii, ear' căt despre literatura română însăși, nu numai că nu o cunoaștem, dar' 90% din inteligența noastră care trăește în părțile cele mai des populate de Români nu știe dacă așa ceva există într'adevăr? Nu cunoaștem căt de aduce a pătruns boala aceasta în corpul poporului român. Cei mai mulți cred, că totul se reduce numai la un războiu fără însemnătate al cătorva agitatori și pe care poți să o sfîngi pe cale judecătorească sau administrativă.

Boala se poate vindeca numai atunci, dacă-i dai de rostul și întrebunțînd mijloacele corespunzătoare firii morbului.

Cercetînd obârșia mișcărilor naționale române, lesne pricepi, că toate s'au născut, dezvoltat și crescut pe baza culturală, și că patul cald, atât al naționalității române cât și al naționalității noastre proprii a fost cultura maghiară. Fenomenul acesta cu atât mai primejdios a devenit pentru noi, cu cât

mai mult s'a depărtat de pămîntul culturii maghiare, s'a pus sub aripile ocrotitoare ale unei culturi străine și s'a făcut de sine stătător. Aceasta fiind originea ideii naționale române și așa devenind dușman al maghiarimii și al statului maghiar, reese lămurit, că mijloacele de apărare nu pot fi altele, decît earăși cultura maghiară, adecă armele ce ne dă politica culturală corectă și nimerită.

Scriitorii români înșiși o recunosc, nu e vorbă numai în sens negativ, zicînd că idea „rumunismului” este reacțiunea contra acelei volnicii maghiare care a voit să extermine în Ardeal românimea ca neam deosebit. Tocmai s'au împlinit cincizeci de ani, de când baronul Vesselényi Miklós a recunoscut firea culturală a mișcării naționale române și vindecarea ei pe aceeași cale, singura dreaptă și posibilă, condamnînd totdeodată lăsarea ei în părăsire.

După-ce în scrierea lui: „Szózat a magyar és sádv nemzetiség ügyében”, pag. 89 și următoarele constatase căte pricini n'au lucrat și căte greșeli s'au comis pentru a depărta și înstrăina populațiunea noastră română de noi, urmează astfel: „Din contră nu s'a făcut nimica nici pentru a le uni cu noi naționalicește, adecă a le maghiariza, nici pentru a le îndulci față cu noi, nici pentru a le lega de meritele noastre cetățenești.

S'a putut și trebuia să se maghiarizeze cel puțin populațiunea română prin școale populare și creșterea poporului. Autoritățile n'au făcut nimica, ear' oamenii singuratici atât de puțin în această privință, ca-și-cum ar fi căzut o picătură într'o cantitate enormă de apă. Din altă parte episcopul român Ioan Bobb, mort acum câțiva ani, a făcut legat în sens curat românesc urcîndu-se până la 1 milion de fiorini, înființîndu-se niște așezăminte de educație care exclud cu desăvîrșire limba maghiară.

„În regimentul ardelenesc pe căt știu și în regimentul român grînițeresc din Ungaria s'a introdus în fiecare școală limba germană. Dacă aceasta s'ar fi întemplat cu limba maghiară și dacă, în loc ca majoritatea lor să știe nemțește, ar fi știut ungurește, cum șar fi apropiat de naționalitatea noastră! Dar' așa: Nemții nu s'au făcut și nici că se vor face, vre-odată, dar' spiritul în care au fost crescuți, a avut de urmare, că la ura ce o nutresc față cu noi potrivit firiiilor române, s'a adaus și ura ce o au Nemții în contra Maghiarilor”. (Va urma.)

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Din istoria tutunului.

(Prelegere ținută de Leo Neisser în limba germană cu ocaziunea sărbătorii jubileului de 400 de ani al descoperirii Americii).

(Urmare și fine.)

Primele plante vii au fost aduse la Lisabona la anul 1560. Curînd după aceea Jean Nicot, trimis al regelui francez Francisc II. pe lângă regele Sebastian al Portugaliei, a căpătat câteva foi dela un neguțator, care se întoarse din America. Nicot le-a adus în Franța și le-a cinstit Catarinei de Medici și Mare-priorului Francisc de Lotharingia. Din incidentul acesta numiau pe timpul acela în Franța tutunul „Herbe à la reine” și „Herbe du grand-prieur”. Deși în Franța se întrebunța la început tutunul numai ca medicament, totuși curînd s'au obișnuit a trage tîbăc pe nas. Regele Francisc al II-lea suferia des de dureri acute de cap, contra căror toate remediile întrebunțate nu folosiau. Medicii sei personali au încercat în fine și tutunul, dînd regelui să tragă pe nas. Natural că și oamenii dela curte trageau pe nas, prin urmare a devenit modă. Mai cu seamă despre preoți se zice, că tare de timpuriu s'a împrietenit cu mania amintită.

Prima fabrică pentru prepararea tîbăcului din tutun, s'a înființat la anul 1560 în Sevilla; tîbăcul acesta îl numiau „Spaniol”. Urmează secolii în care se ținea de tonul bun — devenise pătîmă — a trage tîbăc pe nas. Încă în anul revoluției celei mari din 1789, se consuma de fiecare cap în Franța 228 grame de tîbăc ear' tutun numai cam 19 grame. În societatea franceză în secolul

al 18-lea se zicea că acela are creștere bună, care știe să introducă tîbăcul în nas în mod delicat și elegant. Rochard zice, că ducci și marchizii știau scutura farmaturile de tîbăc, ce se risipiau pe dantelele lor, când trageau pe nas, cu o grație indescribită și absolut imposibilă de imitat.

Tabacherea juca în lumea diplomatică rol însemnat. Principii și regii le făceau cadouri (presente) persoanelor pe care voiau să le distingă. Cu Ludovic al XIV-lea toată Franța distinsă, atât domni cât și dame, trageau tîbăc pe nas. Dama de il folosiau în formă de pastă și îl numiau „bonbons de tîbăc”. Marchiza de Pompadour a inventat singură o esență de tîbăc, care era preferită sub numele de: „Essence du tîbăc de Pompadour pour corriger le memoire”. Cu timpul s'a lăfit obiceiul și între cetățeni. Astăzi însă folosesc tîbăcul în Franța numai țeranii și mateloții; în țeara aceasta se consumă de patru-ori mai mult tutun decît tîbăc. În semn de aducere aminte a timpurilor vechi franceze, se mai conservă în „Louvre” din Paris o colecțiune prețioasă și renumită de tabacheri.

Fumatul, care la început era ignorat în societatea bună, căștigă în fine din ce în ce teren, e supus însă și el schimbărilor modei. Până acum 50 de ani se folosia aproape numai pipa, țigaretă era lux. Oamenii bine crescuți se feriau să nu miroase a tutun în societate, se puteau bucura de plăcerea tutunului numai acasă în odaia destinată pentru acest scop, cu totul separată de celelalte. De prezent se pare ca-și-cînd chiar și damele s'ar arunca în brațele unui vițiu, pe care l-au urgisit atîta vreme. Rochard zice: „La băile mai mult sau mai puțin elegante, sau la țeară, unde se distrage vara publicul francez elegant,

se (me de bunul ton) a purta cu sine un etui pentru țigaretă cu monogramul propriu și o cutiuță elegantă cu chibrituri foarte mici. Fumează și cochetează și cuvintele cele mai delicate le schimbă între două trăsături din țigaretă. Dacă însă Francezele încep a fuma, în curînd vor începe și femeile altor națiuni, pentru-că încă tot Franța crează modele pămîntului.

În Germania a sosit știrea despre tutun ca medicament la anul 1565. Medicul orășenesc din Augsburg, Adolf Occo, compunătorul farmacopecii Augustine, a obținut dela un amic al seu din Franța foi uscate, pe care nu le cunoștea. Le-a trimis lui Joan Funk, medic în Menningen, care earăși le-a trimis renumitului botanic Conrad Gessner în Zürich. Acesta le-a cunoscut ca foi de tutun; el căpătase dela Benedict Aretius din Berna o iconă a plantei tutunului, pe care o cultivase acesta în grădina sa. La Roma a adus primul tutun cardinalul Prosper de Santa Croce, nunțul papal pe lângă curtea portugeză. De aceea au dat tutunului numele de „Erba Santa Croce”. Nu mult după aceasta au introdus în Roma preoții spanioli trasul de tîbăc pe nas; mireni, ba chiar și preoții — până făceau liturgia — începeau să tragă tîbăc. Papa Urban al VIII-lea a emis o bulă contra acestei înfrîndueli, prin care amenința pe toți care trageau tîbăc cu excomunicățiune. El considera trasul de tîbăc pe nas și strănutările ce-i urmau, ca turburătoare de pie ate. Bula a fost reînviată de Papa Inocențiu al XII-lea la anul 1698, ear' Benedict al XIII-lea a nulificat-o la 1724, din cauză că și el era pătîmas al tîbăcului.

Cătră finea secolului al XVI-lea a fost introdus fumatul în Engliera. Admiratul

Francisc Drake cercetînd colonia fondată de Ralph Lane în Virginia, n'a mai aflat decît puțini coloniști. Mulți se prăpădiseră prin foame și morburii, alții au fost omorîți de Indieni. Puținii care au rămas, au rugat pe Drake să-i iee cu el înapoi la Engliera. La 27 Iulie 1586 au sosit în Plymouth și au produs mare senzație prin aceea, că se dedeau jos de pe corabie cu pipele în gură și fumînd. Iute au aflat imitatori, și la finea secolului fumatul era lăfit în întreaga Mare-Britanie și în toate straturile societății. S'au aflat însă și mulți contrari; Ben Johnson — amicul lui Shakespeare — a încercat a face fumatul ridicol prin o comedie. Preoții și moralisti țineau predici contra fumatului, zicînd că strică moralitatea. Regele Iacob I. a edat o scrisoare cătrărească în limba latină sub numele „Miscopapnus” (argisitorul fumului), prin care afirmă, că fumatul e adevărata iconă a iadului și duce în iad. Tîbăc cu l'au introdus în Engliera oamenii dela curtea lui Carol II., care fi urmaseră în refugiu în Franța, unde vîzură acest obicei.

În decursul războiului de 30 de ani s'a lăfit fumatul în Austria și Germania. Trupe ajutătoare engleze, pe care le-a dus contele Gray în anul 1620 regelui Frideric al Boemiei, — „regelui de iarnă” — au fost văzute fumînd la marșul prin Saxonia cătră Praga. Usul s'a încuibat iute în armata lui Wallenstein. După-ce se obișnuiseră oficerii și soldații cu fumatul, a ajuns în us general. Chiar femei să fi fumat în decursul războiului amintit. Preoțiunea scăpăra contra „fumului diavollesc” ce lăția tutunul. Un preot a zis în Basel într'o predică: „Cînd vîd gurile care fumează tutun, mi-se pare că vîd tot cameni de ale iadului”. Ioan Fecht, paroch în Salz-

burg observă într'un raport, ce a înaintat consistorului Baden-Durlach-ian la anul 1662: „Cînd șed țeranii în biserică cea mică înaintea preotului și respiră, fi vine o putoare atât de penetrantă, încît crede, că trebuie să fugă”. Autoritățile au început a pedepsi fumătorii. Consiliul din Berna a decis la anul 1661 să pună pe fumători la stîlpul de rușine și apoi să-i închidă. La împărțirea crimelor după cele 10 porunci, au pus fumatul într'o categorie cu stricarea credinței conjugale; se credea că tutunul slăbește puterea generativă.

Însă toate interzicerile și sfîrșirile n'au fost în stare să oprească conductul triumfal al tutunului. Cînd — în fine — fumau și domnitorii, învingerea a fost decisă. Regele Frideric Wilhelm I., un fumător pătîmas, a introdus cunoscutul colegiu de tutun, care — din cauza nostimității — a ajuns la renume istoric. În Berlin, Potsdam sau Wüsterhausen chema regele zilnic o societate mare în giurul seu. Deosebiri de rang nu existau. Ședeau toți în giurul unei mese mari, pe scaune de lemn fără răzîmători, mîncau pâne unsă cu unt și brînză și beau bere din oale de pătără; pe lângă acestea trebuia fiecare să fumeze sau cel puțin să țină o pipă în gură. Dacă întra cineva mai tîrziu în odaie, nu era iertat să se scoale nimenea, nici chiar dacă venia regele. S'a întemplat odată de întrat prințul de coroană în odaie și toată societatea s'a sculat ca să-l salute; regele a ajuns în așa furie, încât a cassat adunările.

În Rusia, unde introduseră fumatul marinari și neguțători englezi, procedau mult mai strict contra fumătorilor decît în țerile apusene ale Europei; mai cu seamă prin influența preoțimii. Acestia ziceau, că prin respirarea fumătorilor la serviciul divin, se spucă

Din tabera „moderaților” noștri.

În kossuthistul „Budapesti Hírlap” (nrl. dela 14 Februarie n.) găsim sub titlul „Congresul naționalităților” o corespondență datată din Budapesta, 13 Februarie, pe care noi o reproducem din două motive. Odată pentru-ca publicul românesc să cunoască vederile celor cu „dualismul maghiar-român”; a doua: pentru-ca să stabilim dovada cât de favorabil este pentru cauza românească, când „cercurile politice ale Românilor moderați și distinși” nu mai au cunoștință despre cele-ce se petrec în sinul partidului național român. Eată dar' corespondența din cestiune:

„Monitorul Românilor ultraiști „Tribuna” a împrăștiat știrea că toate naționalitățile nemaghiare din Ungaria vor ține în luna lui Mai un congres, unde. (Numele locului întrunirii a rămas afară.) „Tribuna” a mai scris, că mai mulți fruntași de ai naționalităților au ținut în Viena o conferință și că aceștia au stabilit programul pe baza căruia congresul va discuta și lucra. A mai fost vorba și de fondarea unui ziar în limba germană menit a apăra interesele tuturor naționalităților nemaghiare.

„Precum aflăm însă în cercurile politice ale Românilor moderați și distinși, care cunosc împrejurările, știrea de mai sus n'a produs nici o surprindere, căci îndată li-a venit în minte isvorul din care ea a putut lua naștere.

„Mai mulți s'au pus chiar să-i dea de urmă. Din cercetările urmate a ieșit la iveală, că în decursul celor trei luni din urmă n'au fost în Viena laolaltă și în același timp un număr oare care de politici români de vază, care trec drept conducători. Dar' în general, în cercurile românești nu se știe deloc că cineva ar fi umblat în Viena cu scop de a se sfătuși cu vre-unul sau mai mulți conducători de ai altor naționalități. Se poate-că Eugen Brote a petrecut în Viena în afaceri comerciale, dar' el nu mai are nici o importanță politică.

„Deasemenea nimeni n'a auzit nimica vorbindu-se că conducătorii naționaliști slovaci, sârbești, ruțeni și germani ar fi fost în Viena, acum în lunile de iarnă, cu scop de a veni în atingere cu conducătorii Românilor.

„Acuma însă se pune întrebarea, ce a vrut să ajungă „Tribuna” sau alți factori răspândind știrea aceea falsă despre consfătuirile și hotărârile urmate între conducătorii naționaliști?

„Se găsește și pentru aceasta deslușire îndestulătoare. Nu trebuie decât să arătăm că înșiși capii delegațiunii care anul trecut au condus pe aceasta pentru așternerea faimosului Memorand, își dădeau bine seamă de neisbândă. Dar' ei nici nu aveau înaintea ochilor vre-o țintă ideală, ei urmăreau o politică practică, șișreată. Lor le trebuia să scoată la ordinea zilei cestiunea națională a Românilor din Ungaria și să atragă atențiunea opiniunii publice europene asupra acestei cestiuni.

„Trebuie să recunoaștem că combinațiunea lor șișreată li-a reușit, căci atât presa maghiară cât și în general majoritatea ziarelor europene au supus cestiunea română unei discuțiuni amănunțite.

„Și acuma ne vorbă de altceva decât ca cestiunea naționalităților să vină ear' la ordinea zilei și să ocupe fără preget opiniunea publică. Știrea falsă a „Tribunei” a fost menită să slujască de introducere la aceasta. „De altfel „Tribuna” a primit știrea din Viena de-a dreptul dela aceia care au pus la cale congresul și care erau siguri că „Tribuna” își va da consimțământul său ulterior. Arangiatorii congresului sunt: Lueger, Schneider și alți deputați antisemitiți din Austria, care au primit planul zemișlit în creerii corespondentului vienez al lui „Kreuzzeitung” din Berlin și au trimis știrea la „Tribuna” spre publicare.

„Bine înțeles că Lueger șiștii își urmăresc scopul lor, căntând a se folosi acuma din nou de naționalitățile din Ungaria ca de un instrument. Ei au înaintea ochilor că în luna lui Mai sub titlul de congres o să se strângă la Viena o mare mulțime, de a cărei conducere se vor apuca ei precum a fost și rîndul trecut.

„Cât despre „Tribuna”, ea a publicat știrea în mod simplu din cauză că a găsit prilegiul nimerit ca cestiunea română să vină în discuțiunea opiniunii publice și pe această cale. De altcum i-am fi recunoscutori dacă totuși ar pută să ne spună numele acelor conducători naționaliști care au luat parte la conferința din Viena în afacerea congresului.

„Lueger șiștii însă de astă-dată se află în ajunul unui eșec ridicol. Majoritatea peste tot covârșitoare a românilor din țeară nu se lasă a fi câștigată nici pentru congresul naționalităților, nici pentru vre-o altă manifestațiune nematură; politica bunicii chibzuințe pe zi ce merge câștigă mai mult teren. Ear' celelalte naționalități din țeară au putut prinde minte din pățania ridicolă a Românilor.”

O întimpinare.

Dl protopop Stefan Radic din Petroșeni, simțindu-se atacat prin cele susținute contra d-sale în corespondența din nrul 7. a. c. al „Tribunei”, relativ la excluderea „Tribunei” din casina ungurească din Petroșeni, ne cere publicarea răspunsului d-sale, pe care îl lășăm să urmeze aici, eliminând, în interesul dlui protopop, părțile prea personale și prea drastice din scrisoarea ce ni-a trimis.

Eată deci ce ne scrie dl protopop Radic:

Petroșeni, Ianuarie 1893.

„Tribuna”, luându-se în considerare numărul membrilor români, de ani a fost abonată pentru casina din Petroșeni, căci aceasta este o societate de lectură internațională, figurând ca membri ai ei nu numai Maghiari, ci o însemnată parte de Germani și mai puțini Români până astăzi! Ori că din acel incident, că pe fășiile foilor maghiare abonate în casina din Petroșeni sună adresa-i „magyar olvasókör” se deduce, că numita casină e exclusiv maghiară? aceasta n'o ad-

aceștia se detrage numai o parte minimală a pământului cultivării alimentelor. Dacă luăm în vedere că tutunul e cel mai lătit articol de plăcere, unicul ce se consumă pe întreg pământul și de toate popoarele, totuși e de mirat că sunt cultivate numai 450.000 hectare cu tutun, nu mai mult decât jumătate Carintia.

După datele statistice ale regiilor tutunurilor franceze și după Neumann Spallart, consumul pentru cap și an e:

În Țerile-de-jos	2 80 chgr.
„ Austro-Ungaria	2.40 „
„ Elveția	2 30 „
„ Uniunea nord-americană	2.— „
„ Germania	1.70 „
„ Rusia	1.— „
„ Franța	0.91 „
„ Italia	0.60 „
„ România	0.20 „

Urcându-se consumul, statele și-au dat silința să îmbunătățească atât fabricațiunea cât și fabricatul. Se usează diferite argășeli și culori cu scopul să facă productul mai fin și se silesc a perfecționa și mașinile. În fruntea tehnicii fabricațiunii de tutun stă de prezent mașina de țigarete inventată de Durand, care dă aproape tot ce se poate cere dela o mașină: aceasta ia fășii de hârtie lungi până la infinit, apasă marca fabriciei, le taie în foite, pe care apoi le rotește și le dă forma tuburilor, gumează marginile, face tutunul suluri și-l pune în tuburile încă nelipite, le lipește și apoi pachetează marfa gata în cartoane.

Ca medicament e părăsit tutunul aproape cu desăvârșire; se mai întrebuintează numai rar — extern contra rței și unelor bube mici pe pele — mai cu seamă la vite.

azi față cu poporul nostru care în o parte mare a lui trece prin viforoase încercări.

S'a primit cu ocaziunea aceasta o mulțime de telegrame de felicitare, între care amintim pe domni Grigorie T. Brătianu, președintele comitetului central executiv, Dr. Naum, Staicovici, Stoianovici ș. a.

Ligiștii din Paris n'au uitat a felicita la ziua aceea pe unul din cei mai entusiaști camfioni ai unirii, șeful exilaților dela 1848 până la 1857, pe dl Ioan Ghica.

Eată telegrama ce s'a trimis bătrânului luptător:

Paris, 24 Ianuarie.

Domnului Ioan Ghica, președintele Academiei București.

Liga din Paris salută cu admirațiune, iubire și devotament pe marele patriot, părtășul glorios al luptelor eroice care au creat România modernă. Trăească Ioan Ghica, exemplul nobil al oamenilor care au trăit și s'au sacrificat pentru idealul sublim: fericirea și mărirea neamului lor.

Dl Ghica a răspuns mulțumind Ligei din Paris prin următoarea telegramă trimisă dela Ghergani, unde se află de prezent:

Dlui George Moroianu

7 Rue Thénard Paris.

Fiți, Vă rog, interpretul sentimentelor mele de recunoștință către valoroșii membri ai Ligei. Puțin s'a putut face; mult va rămâne de făcut; stăruință, devotament și D-zeu va fi cu Voi. Ioan Ghica.

O infamie nouă.

Brașov, 4/16 Februarie 1893.

Domnule Redactor!

Demoralizarea curții metropolitane din Sibiu a infectat întreaga noastră societate. Stăm înlemniți înaintea tabloului îngrozitor ce ni-se prezentă. Unde privești vezi destrăbălare la culme, imoralitate și meschinării. Întreaga noastră viață națională bisericească e putredă. Metropolia de mult timp nu mai reprezintă interesele bisericii și națiunii noastre, agenție dușmană imorală a devenit, acum vedem congreua aceasta introdusă în clerul inferior. Și clerul e destrăbălat, vorba Românilor: „Dela cap se împute peștele”.

Protopopul nostru Ioan Petric, om încărunit în calea bisericii, din om cinstit ce a fost, încă a devenit slugă nemernică a dușmanilor bisericii și națiunii noastre. Și această slugărie caută să o propage și între stălpii bisericii, între preoțimea dela sate. Până când va umbla ulciorul încă la apă?

Las să urmeze aici un act oficios trimis către toți preoții actuali, care act ilustrează pe deplin infecția și infamia ce a prins rădăcini în urma destrăbălării de sus.

Nr. 56/1893.

Circular.

Onoraților parochi din protopopiatul Brașovului.

Ilustritatea Sa dl consilier reg. și inspector de școale Koos Ferencz prin hârtia sa cu data de 1 Februarie a. c. nrul 109 ne împărtășește încoștințarea (ertesítés) înaltului minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică cu data de 21 Ian. a. c. nrul 648, că școalelor froebeliane din Brașov susținute de „Reuniunea maghiară de cultură din părțile ardelene” (trannia) li-s'a acordat dreptul de a pute de deschide cursuri de instrucțiune pentru cultivarea doicelor ce vor avă să fie aplicate în asilele de copii (menedékház), cu considerare a acele femei, care și ele ar merge la muncă, dar' copilul sugător le împedecă.

Cursurile acestea vor fi de 2 feluri: unul ce ar avă a se ține din 15 Iulie până la finea lui August a. c., și altul ce ar avă a se ține din 1 Aprilie până la finea lui Septembrie a. c., prin jumare cel dintăiu va fi de 6 săptămâni și cel de al 2-lea va fi de 6 luni.

La cursul de 6 săptămâni vor fi primite persoane femeiești în etate dela 18—40 ani, se știe ceti și scrie în limba maghiară și se aibă purtare morală bună. Înscrierile pentru numitele cursuri se vor face la inspectoratul reg. de școale de aici. La înscriere vor fi preferite d. e. soția, veduva sau vre-o fiică a învățătorului cu ceva ajutor dela stat pentru întreținere.

Dela persoanele care se vor înscrie la cursul de 6 luni se cere să fi absolut cele 6 clase elementare poporale sau cel puțin ceti și scrie, cele 4 operațiuni fundamentale din socoteală, să aibă auz muzical, pentru a pute a da tonuri curate, și purtare morală bună. Înscrierile se fac cu 3 săptămâni înainte de deschiderea cursurilor din cestiune.

Aducându-vă acestea la cunoștință, vă întreb pe frățiile voastre, ați înființat în parochiile vre-unuia vre-un asil la care s'ar simți necesitatea aplicării vre-unei astfel de doice? În privința aceasta aștept deci raportul frățiilor voastre în timp de 10 zile ca

să știu câte astfel de doici ar trebui și să pot face și eu raportul ce se așteaptă dela mine.

Brașov, în 28 Ianuarie 1893.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Brașovului.

Ioan Petric m. p.,
protopop.

Adecă: noi pe spesele noastre să ne facem „kisededóvuri” și „Kulturgyletül” să ne crească „doicele”, să infilțeze deja în copilul dela pieptul mamei desnaționalisarea, să nu mai adoarmă mama copilășul cu „nani, nani pușor”, ci cu „tenle, tenle szepen”. Și toate acestea sub scutul bisericii! Tradare!... tradare!... tradare!...

Unde ești, mare Andreiu?.. Se zice că spiritul bărbăților providențiali planează deasupra poporului lor! Pe capul nostru zace blăstem, blăstemul unui popor tradat.

Toate bisericile și-au creat cursuri pentru calificarea învățătoarelor de asile, numai noi biserica autonomă nu, noi mergem la „Kulturgylet” să ni-le crească.

Și oamenii noștri le sufer toate acestea, păharul suferințelor pare a fi fără fund. Organul nostru local, „difficile est satiram non scribere”, pretins organ al partidului național umblă să facă unițiilor autonomie, și ceea-ce se înfăptuiește sub ochii lui nu vede, nu aude nimic și totuși tipă în gura mare că se clătină credința în „autoritatea presei”.

Da, se clătină, căci trebuie să se clătine, trebuie să peară credința în toate „autoritățile”, care sau din practică sau din rea credință nimicesc morala poporului și conștiința sau incoștința lucră la desnaționalisarea lui.

Te revolți văzând sfășitorul prezent și-ți vine cu poetul să-i împarți în două tabere: „Să dai foc la pușcărie și la casa de nebuni!” (m—m.)

CRONICĂ

Întrunirea delegațiunilor. Foile maghiare aduc știrea că delegațiunile se vor întruni anul acesta în Viena. Ca dată a întrunirii s'a fixat ziua de 23 Maiu n. Înainte de întrunirea delegațiunilor și anume pe la mijlocul lui Aprilie vor avă loc conferințele ministeriale comune pentru stabilirea definitivă a preliminarului comun pe 1894.

Din camera austriacă. După cum se depeșază din Viena, în camera austriacă, deputatul Krauss și conșoții au adresat o interpelațiune din cauza unui exmis, prin care comitatul Eisenburg a primit permișiunea de a percepe, în traficul cu Steiermark-ul, vămuri de drum exorbitante. Deși această percepere e permisă a se face numai pentru traficul dela Steiermark la Ungaria, se înfăptuiește totuși în direcție inversă, ceea-ce aduce la sapă de lemn poporațiunea mării-nașe austriacă. Interpelațiunilor au întrebat ce are de gând să facă ministrul în această privință și că peste tot are intenția să se pună în conșelegere cu ministrul de comerț ungar?

Știre teatrală. Cu ziua de mâine începând va pași ca oaspe pe scena teatrului de aici, pentru o serie de reprezentațiuni, d-șoara Leuthold dela opera Curții din Viena. Prevedem deci un ciclu de seri de adevărată plăcere artistică în teatrul din Sibiu.

Sârbii se mișcă. „Pesti Napló” publică o corespondență din „Novi-Sad” (Neoplanta) în care scriitorul declară că se înșală aceia care cred că Sârbii s'ar fi lăsat de lupta pentru neamul lor. „Agitația există și acuma” — zice patriotul flămând al foii pestane — „și încă mai periculoasă decât altă-dată, deoare-ce” — zice, — „acum sârbimea luptă cu șiretenie și malițioșitate”. Năpustindu-se apoi asupra spanului că nu lucrează nimica, nu se sinchisește de altceva decât de existența lui, corespondentul spune că la ultimele alegeri dietale s'a ales deputat opozițional cu cele 360 voturi sârbești, pe când până acuma totdeauna se alegea deputat guvernamental. În August au să se țină alegeri municipale complementare, și Sârbii — zice — vor profita din desbinarea partidului patriotic pentru a birui ei; și dacă isbutesc în Novi-Sad, lesne va fi lucrul să biruească peste tot până la Timișoara. Dacă așa este, cum o descrie corespondentul foii apyoniste, apoi atunci: Bravo Sârbilor și noroc mult! Vă dorim isbândă din fundul inimii.

Din Petroșeni ni-se trimite relativ la cele publicate în numărul 291 a. tr. al „Tribunei” următoarea declarațiune: Noi subscrișii declaram, că nici-când și nici o corespondență pentru jurnale nu am subscrișii contra on. domn părinte N. C. administrator parochial al nostru, și nici aceasta din nr. 291 al „Tribunei” din 1892, nu, căci nu avem cauză, deoare-ce necum noi, dar' nici poporul nu are nimica în contră, ci sîntem deplin mulțumiți cu purtarea d-sale față cu noi, căci și-a împlinit și își împlinește conștiința oficială sa, încât nu vom pute fi noi mai mângăiați ca acuma nici-când. Pe lângă acestea rămănem ai onoratei redacțiuni stimatori Ioan Trifu, cantor, și Iosi Tibeș, gornic comun.

Băiat suicid. Un învățecel de cismărie de aici, cu numele Aurel Grindean, s'a aruncat alaltăieri lângă măriștea lui Schoebel înaintea trenului de persoane nr. 6104.

Onorat Public!

Un avocat din Arad cu numele Dr. Csieso (Pop) Stéfan m'a declarat în Nr. 23 al Tribunii de disqualificat în afaceri de onore.

„Credinția Ta te va mintui dice St scriptura. Ce crede respectivul Domnu, este afacerea sa privatissima se fia fericit cu ea.

Publicandusi insa aceia credinția în numarul citat al Tribunii, si folosinduse de neese motive cari nu corespund intru tôte adevărului, sum silit în interesul adevărului si spre o mai buna informare a recurge la indulgenția onoratului public, si ai da o informatiune esacta despre starea lucrului.

În 19 decembrie anulul trecut între 1—2 ore veni Dr. Csieso Pop Stefan cu 3 asistenti în cafenea „Lazar“ se duse pona în partea din fundul salei prime la mas'a unde siedeaa advocatul Ioan Popa (redactorul calcului) si ei aplica cateva lovituri preste cap tractandul cu epitetul „infamule“.

Ospetii cari siedeaa la masa si în apropierea ei (toti de nationalitate germani) nu sciu din ce motiv au sarit asupra atacatorului si au dat în el cu bastione si Queue (cheiuri) de billard era unul (Jacobi) la prins de cravata si la apasat la parete. Urinduse de procedura acesta sau ustaniuduse, la dus si apasat totu tenendul de grumazu pre un divan unde fu impartasit de procedura de mai nainte.

În fine dupa o lupta de cateva minute, sau despartitu interesatii în dona tabere, una sau retras în cornul salei spre meadiadi era ceialalta în acela spre nord lesind ca trofeie 5—6 cheiuri sfaramate au inceput parlamentarele verbale cu Dlu Moess în limba germana facundui acestuia inputari pentru ce au dat si el.

În loc de a întreba pe martorii sei cine la maltratata ca se-si caute satisfactia pre cale potrivita pentru bataia primita, a luat Dlu Dr. refugiu la proverbul cunoscut „Batura draci sei ieie ca nu incepu se dea“ si au provocat a 2a di pe toti aceia cari au vedut aplicandusa lovituri, se se numesca caci la din contra, ei declara de omeni „lasi si mincinosi“.

Urmarea naturala au fost, cumca o parte mare deintre martorii oculari, fora de a potea presupune spre ce scop are lipsa provocatoriul de numele martorilor oculari, si au comunicat numele lor în termin de 24 ore, parte prin corespondinția privata parte prin calea publicitatii alea insusi de Dlu.

Între acesti din urma se numera si subscrisul.

În 29 decembre me pomenii cu 2 martori ai Dlu Dr. cari mi cerura satisfactia cavaleresca pentru declaratiunea publicata în 23 decembre si me provocara se le numese cativa deintre aceia cari au dat în clientul Dlor.

Le am spus, cumca pre timpul tumultului jocam billard în partea la a salei si ne avend interes de afacere, nu mi am notat speciel persoanele active, iam indrumat inse la acei 3 martori cari nau avut alta misime decat, a preveghia cu atentiune asupra afacerii cum decurge? si cari cunoscu binisior tot publicul din Sibiu, ce me priveste pre mine le am declarat cumca special am vedut pre D. Jacobi tenendul de grumaz cu mana stinga si pre Dlu Moess dand cu un baston în fatia si cap.

Cu aceia ocaziune am designat si 2 martori (secundanti) pre un capitan si un locotenente c. și reg. ca se pertrapteze împreuna afacerea. Martorilor mei le am dat urmatoarea inviatiunea

1. Se constatese cumca subscrisul ca amplotat pote sta de vorba se pote da satisfactiune cavaleresca unui individ batut în local public?

2. Cuprinde declaratiunea me, data la espressa dorinția si provocare a Drlui Pop, o vatamare si prin urmare este motiv de un duel?

Pertraptrarele martorilor au avut acel rezultat cumca nici calificatiune dein punctul prin nici motivul de duel din punctul a 2ea nu exista.

Inse ca se se pote restaura onorea unui tener iam promis satisfactiunea conditionata dein care jurstare este evident cumca s'a proces în modul cel mai favorabil pentru Dlu era intențiunat spre al da prada unor omeni infami cum afirma.

Dupa o luna, în 29 janu a. c. ma onorat alti 2 domni martori ai Drlui Pop cu presentia si aratendumi declaratiunea dein Tribuna de dto 28 januar N 12 prin care 4 insi, care au afirmat a fi fost martorii oculari la bataia sunt declarati „cumca nu au nici cele mai primitive concepte despre cause de cavaleresim“, ma provocat din nou se dau satisfactiune cavaleresca.

Le am spus respectiviloru cine-mi sunt martorii si iam indrumat la ei, cari spre basa unor documente produse de mine au constatu, cumca celea publicate în N 12 ai „Tribunei“ nu corespund intru tôte adevărului si prin urmare conditione pusa cu ocaziunea primei pertraptrari ne fiind implinita, inea nu se pote decide asupra satisfactiei.

Dupa cele pertraptrate credem ca afacerea va curge pre o cale corecta dar spre mirare! Dlu Dr. se face insus juriul de onore si în ante de asin rehabilita calificatiunea sdruncinată si da pararea sa asupra calificatiunei altora.

Las deci onoratului publicu se decida asupra casei, mi permit cu aceia ocaziune a declara ca prin jurnalistica nu me dimit mai mult în debateri fora mi rezerv dreptul legii.

Sibiu, 13 Februarie 1893.
Corneliu Tobias m. p.,
[410] 1—1 notonotar comitatens.

Convocător.

„ECONOMUL“, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Cluj, își va ține a VII-a adunare generală în 11 Martie st. n. a. c. la 9 oare antemeridiane în localitatea sa din strada Podului nr. 26.

Programa:

1. Raportul direcțiunii.
 2. Raportul comisii de revisiune.
 3. Stabilirea bilanțului pe anul de gestiune 1892 și împărțirea dividendelor.
 4. Alegerea unui membru în direcțiune după sortire pe 2 ani.
 5. votarea statutelor de pensii pentru oficialii institutului.
 6. Exmiterea unei comisii pentru verificarea procesului verbal.
 7. Eventuale propuneri făcute în înțelesul statutelor.
- Domnii acționari care voese a lua parte la adunare se fac atenți prin aceasta la dispozițiunea ș-lui 29 din statute.

Direcțiunea.

Contul bilanțului

al institutului de credit și economii „Economul“ pe anul 1892.

Activa:		Pasiva:	
1 Ctlul Cassei	9010 06	2 Ctlul Capital	50000 —
5 „ Escomptului	68019 —	7 „ Scopurilor filantrop.	1417 26
10 „ Spes. proces. restituibile	190 06	28 „ Fondului de reserve	5971 22
16 „ Mobiliar	298 85	29 „ Fondului de pensii	1261 11
ab 20% „	59.71	30 „ Fondului spec. de reserve	2198 61
23 „ Doi debitori	5724 69	31 „ Dividendelor	308 53
48 „ Cred. fix și ipotec.	248811 87	40 „ Reescomptului	33665 —
		49 „ Depunerilor spre fruct.	226078 45
		17 „ Interes. transitorii	3093 67
		„ Profit curat	8005 68
	331994 58		331994 58

Contul profit și pierdere.

Eșite:		Întrate:	
11 Ctlul Inter. cur. a depunerilor	407 87	6 Ctlul Interes. cred. fix	17720 39
12 „ Speselor curente	1472 36	8 „ Interes de escompt	4875 35
15 „ Chiria biroului	300 —	9 „ Provisiunilor	4935 08
16 „ Mobiliar 20% din fl. 298.56	59 71	13 „ Interese de întârziere	7 68
19 „ Darea erarială	765 57	14 „ Taxei de transcriere	36 —
22 „ Salarelor	2100 —	25 „ Manipulării	272 69
24 „ Onorarelor	210 —	33 „ Portului postal	22 01
39 „ Interese de reescompt	1620 05	34 „ Realităților	966 71
41 „ Interese alor 3 fonduri	360 32	38 „ Interes. depun. proprii	220 38
44 „ Inter. fructif. a depunerilor	9905 32		
47 „ Darea 10% inter. depunerilor	755 53		
17 „ Intereselor transitorii	8093 67		
„ Profit curat	8 05 68		
	29056 08		29056 08

Cluj, 31 Decemvrie 1892.

Grigoriu Silași m. p., **Basiliu S. Podoabă** m. p., **Alexandru Filip** m. p.,
director executiv. cassar. comptabil.

Membrii direcțiunii:

Alexandru Bohățel m. p., **Ioan Petran**, **Andrei Truța**, **Emeric Popu**, **Basiliu Podoabă**,
președ.

Acest bilanț examinându-se din punct în punct s'a aflat exact și în conformitate cu cărțile de comptabilitate.

Membrii comisii de revisiune:

Artemiu Sarkadi m. p., **Gavril Popu** m. p., **Augustin Cosma** m. p., **Stefan Havasi** m. p.,
președ. felecan.

Moll's Seidlitz Pulver

(Pravuri-Seidlitz ale lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare șatulă este provădută cu marca de scutire și cu iscălitura lui A. Moll.

Efectul vindecător durabil al pravurilor-Seidlitz ale lui A. Moll contra celor mai cerbicoase boale de stomach și de pânțee, sgârșciuri și arsură de stomach, obstipație habituală, boale de ficat, congestiuni de sânge, hemoroi și cele mai diferite boale femeiesci, au procurat acestui excelent mijloc de casă de mai multe decenii o răspândire ce mereu crește.

Prețul unei șatule originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificate se urmăresc judecătorește.

Moll's Franzbrantwein u Salz

(Vinars sărat și sare al lui Moll).

Veritabil numai atunci, când fiecare flacon poartă marca de scutire alui A. Moll și este închisă cu plomba „A. Moll“.

Vinarsul sărat al lui Moll este un mijloc poporal bine cunoscut cu deosebire ca mijloc alinător de durere pentru frotare la podagră și reumatism și la alte uruări ale rēcelii.

Prețul unui flacon original plombat 90 cr.

Moll's Salicyl-Mundwasser.

(Apă de gură de salicil' alui Moll).

(Basată pe natron cu acid de salicil).

Curățind zilnic gura este cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și pentru camenii mari, căci asigurază conservarea dinților sănătoși și scutesce de durere de dinți.

Prețul unui flacon provădūt cu marca de scutire alui A. Moll 60 cr.

Expediția principală prin

Farmacistul A. MOLL, furnisor de curte imp. și regesc,
Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provincie se efectuează zilnic prin rambursă postală.

În depozite se se ceară expres preparatele provădute cu iscălitura și marca de scutire alui A. Moll.

Depozite în Sibiu:

La farmacistii **Carol Herzberg** și **C. Müller**.

PIANURI ALESE

se află de vëndare în nequțătoria de pianuri

Heldenberg

ÎN SIBIU.

[172] 5—

Pian-mare, pian-mic, mignon și pianin.

Toate pianurile se vënd aici cu mult mai ieftin decum le-ar pute cumpăra cineva pe cale directă; pe lângă aceasta numai ceea-ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare pianuri probate nu numai de unul care cântă la pian. — Pentru judecarea unei construcții nedefectuoase a unui pian, pe lângă a pute cânta se mai recer și alte cunoștințe speciale și experiente.

Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru negoțul de provincie și o laudă în liniște prin agenți de diferite branșe, nu se poate comanda spre cumpărare.

Garanță de mai mulți ani se înțelege de sine.

Anunt de mutare.

Deposit de petrărie și de monumente.

Respectuos subsemnatul îmi iau voe a aduce la cunoștința stimabilului P. T. publicului din Sibiu și împregiurime că mi-am strămutat **depositul și locul de lucru** ocupat până acum în decursul unui lung șir de ani în strada Rațelor nr. 11, în urma adaptării acestui teren pentru scopuri orașenești, la

capătul stradei Gușteritei, piața gării (Bahnhofplatz).

Totodată fac cunoscut, că prin construcția unui atelier de iarnă și prin o provisiune colosală de material brut, mă aflu în poziția a corăspunde în ori-ce anotimp tuturor pretențiunilor, ori-și-cât de exagerate.

Totodată mă folosesc de acest privilegiu spre a recomanda depositul men de monumente și de petri, cel mai mare în toată Ungaria, și produse solide de toate speciile, ca

lucrări de construcție și monumente

din marmoră albă, neagră și roșie, de granit cenușiu silesian, de granit negru de munte, de syenit negru și cenușiu și de gresii tare, mai departe îngrădiri de morminte, coperișe de morminte și de cripte, precum și table de inscripție pentru cripte și table de firme din marmoră de Carrara, garantând cea mai bună calitate, executare conștientoasă și foarte ieftină.

În depositul meu de monumente, care numără totdeauna 2—300 bucăți și e întocmit dela 4 până la 500 fl. pentru alegerea P. T. publicului, se vënd **petri mormentale și pe lângă plătiri în rate.**

Toate eventualele reparaturi se primesc și se execută bine, inte și ieftin.

Mulțumind pentru prețuita bunăvoință de până acum, mă rog și pe viitor pentru numeroase comande și mă subsemn

cu distins respect

Josif Roubischek sen.,
măiestru-petrar, Sibiu.

[360] 3—6

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Fică Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învțătorul Munteanu

împărtășesce economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.